

**UCHWAŁA NR 186/XIV/15
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Programu w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu
dla Gminy i Miasta Węglińca na lata 2016 – 2018**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) oraz art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz.163 z późn. zm.) Rada Miejska Węglińca uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Program w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla Gminy i Miasta Węglińca na lata 2016 – 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińca.

§ 3.

Traci moc uchwała nr 105/IX/11 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej „Program w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na terenie Gminy Węglińca”.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Waldemar Błauciak

Uzasadnienie

W ramach Programu w Zakresie Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2016 – 2018 planowane jest objęcie wsparciem osób zagrożonych marginalizacją społeczną - osób, którym brakuje motywacji do zmiany, środków finansowych do inwestowania w swoją przyszłość, osób chorych, starszych i niepełnosprawnych, osób charakteryzujących się bierną postawą i wycofaniem z życia społecznego. Wskazanie poprzez niniejszy Program możliwości przedsięwziąć i integracja tych działań z instytucjami i jednostkami wspierającymi obszary aktywność przeciwko wykluczeniu społecznemu ma na celu ograniczenie skali wykluczenia społecznego.

Załącznik

do uchwały Rady Miejskiej Węglińca Nr 186/XIV/15

z dnia 30 grudnia 2015 r

**PROGRAM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA
WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU DLA GMINY I MIASTA
WĘGLINIEC NA LATA 2016 - 2018**

WĘGLINIEC 2015

Wstęp

„Wykluczenie społeczne to brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla ludzi ubogich” - w tym brzmieniu definicja wykluczenia społecznego przyjęta została w Narodowej Strategii Integracji Społecznej dla Polski.

„Program w Zakresie Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2016 - 2018”, zwany dalej Programem jest dokumentem o charakterze programowym mającym na celu przedstawienie polityki Gminy Węglińiec w zakresie walki z wykluczeniem społecznym. Jest wyznacznikiem kierunków działań przeciwdziałających marginalizacji społecznej przy wykorzystaniu istniejących możliwości i źródeł finansowania. Na obecnym etapie Program nie powoduje skutków finansowych oraz nie stanowi podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki finansowe.

Problem wykluczenia społecznego obecnie jest jednym z priorytetowych zagadnień zarówno europejskiej jak również krajowej polityki społecznej. W strategii „Europa 2020” - dziesięcioletniej strategii Unii Europejskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, jako cel wskazano zmniejszenie liczby osób ubogich lub wykluczonych społecznie w Unii Europejskiej o 20 milionów. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 opracowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej jako cel główny wskazało zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 1,5 mln osób oraz wzrost spójności społecznej. Program zakłada wielokierunkowość działań w profilaktyce i rozwiązywaniu problemu szeroko pojętego zjawiska wykluczenia społecznego, a określone założenia niniejszego Programu stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach wcześniejszych.

I. Podstawy prawne Programu

Założenia niniejszego Programu zostały opracowane na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz.163 z późn.zm.).
2. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 149 z późn. zm.).
3. Uchwała nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 (t.j. M.P. z 2015 r., poz. 821).
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2011 r., Nr 43, poz.225 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz.U. z 2006 r., Nr 94, poz. 651 z późn. zm.).

6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Założenia niniejszego Programu są skorelowane z następującymi dokumentami:

1. Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 Nowy wymiar aktywnej integracji przyjętym uchwałą nr 165 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r.
2. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgliniec na lata 2014-2020 przyjętą uchwałą nr 756/XXXVIII/14 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 13 listopada 2014 r.

II. Diagnoza środowiska lokalnego z uwzględnieniem wykluczenia społecznego

Problem wykluczenia społecznego jest problemem globalnym i dotyczy wszystkich współczesnych społeczeństw. W celu opracowania skali zjawiska wykluczenia społecznego w gminie Węgliniec wykorzystane zostały dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu, Urzędu Gminy i Miasta Węgliniec oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu.

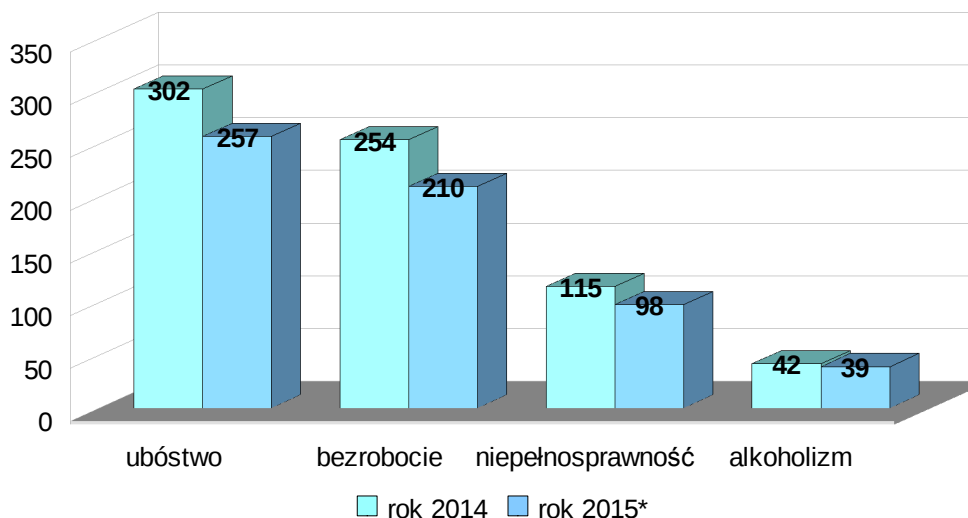
Na dzień 30 września 2015 r. Gmina i Miasto Węgliniec liczyła 8 499 mieszkańców, w tym 4 319 kobiet i 4 180 mężczyzn.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wynika, iż liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła 372 osoby, w tym 202 kobiet i 170 mężczyzn. Liczba osób bezrobotnych z prawem do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych wynosiła 37 osób, w tym 19 kobiet i 18 mężczyzn. Wg stanu na dzień 30 września 2015 r. liczba osób bezrobotnych wynosiła 375 osób, w tym 210 kobiet i 165 mężczyzn. Liczba osób bezrobotnych z prawem do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych wynosiła 43 osoby, w tym 31 kobiet i 12 mężczyzn. Istotny jest fakt, iż w przedstawionej statystyce figurują wyłącznie osoby zarejestrowane, natomiast jest grupa osób nie podejmująca pracy zarobkowej, nie zarejestrowana w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu, która uniemożliwia prawidłową ocenę skali bezrobocia wśród mieszkańców gminy Węgliniec.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zwanym dalej Ośrodkiem, wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. liczba osób korzystających z pomocy materialnej Ośrodka wynosiła 502 w tym 42 osoby otrzymały pomoc materialną z powodu występującego problemu alkoholowego w rodzinie. Wg stanu na dzień 30 września 2015 r. liczba osób korzystających z pomocy materialnej wyniosła 431, w tym 39 osobom przyznano pomoc materialną z powodu występującego problemu alkoholowego w rodzinie. Główną przesłanką ubiegania się o pomoc

materialną pozostaje niezmiennie zarówno w 2014 roku jak również w 2015 roku ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność.

Wykres nr 1 Powody przyznania pomocy materialnej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu

* stan na dzień 30 września 2015 r.

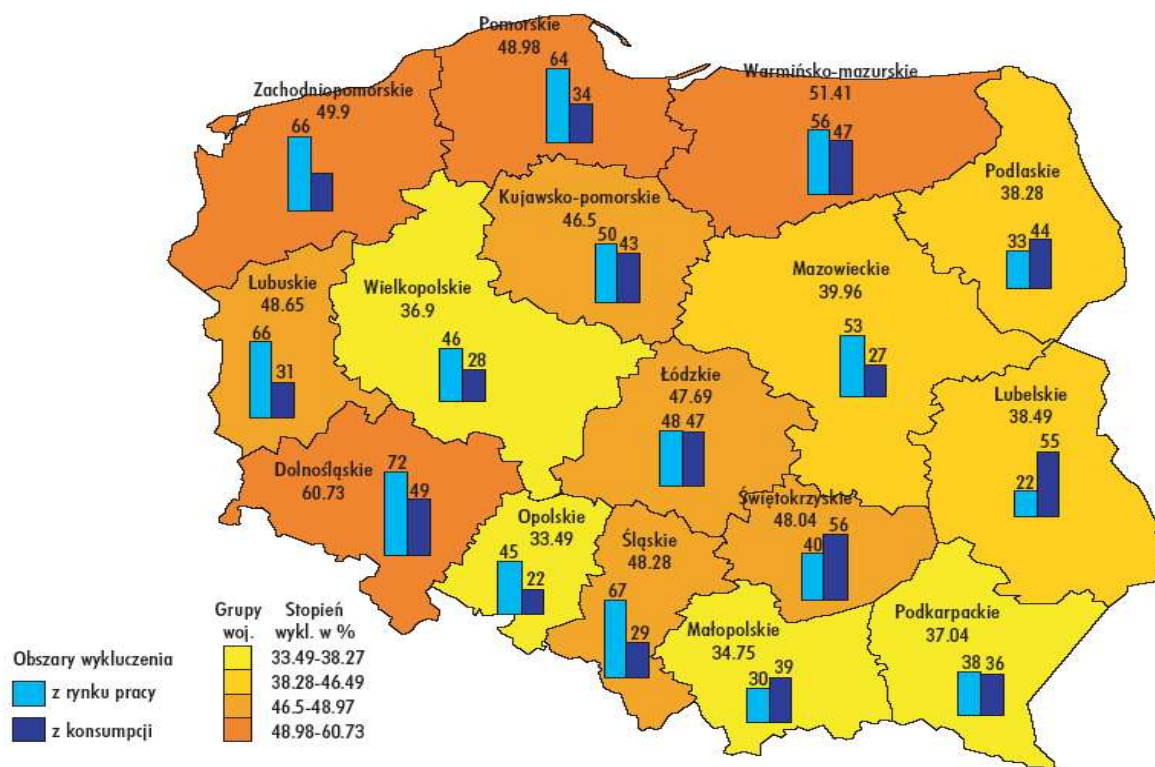
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Z przedstawionych danych wynika, iż skala osób korzystających z pomocy materialnej Ośrodka w roku 2014 i 2015 utrzymuje się na podobnym poziomie. Niższe parametry liczbowe w roku 2015 wynikają z ujęcia danych w trwającym okresie sprawozdawczym.

W celu przedstawienia skali zjawiska wykluczenia społecznego w Polsce wykorzystane zostały dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W latach 2001 - 2005 Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przeprowadziło badanie dotyczące problemu wykluczenia społecznego, z wyników którego wynika, iż w grupie województw o najwyższym stopniu wykluczenia społecznego, będącego wypadkową wykluczenia z rynku pracy, oraz dóbr i usług jest województwo dolnośląskie, co obrazuje mapa nr 1.

Z ww. danych wynika, iż województwo dolnośląskie wchodzi w skład grupy województw o najwyższym poziomie wykluczenia również z rynku pracy, w tym jest województwem, w którym ryzyko wykluczenia w najwyższym stopniu determinuje niepełnosprawność. Dane szczegółowe przedstawia mapa nr 2.

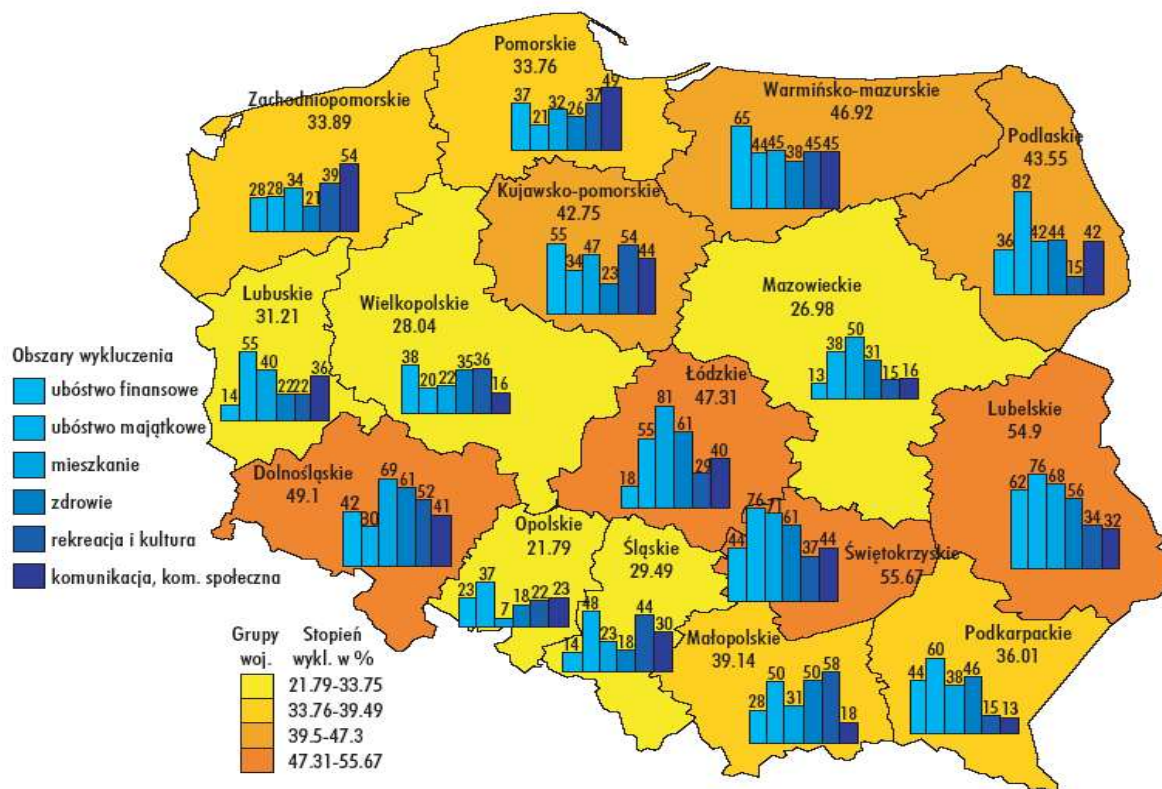
Mapa nr 1 – Stopień wykluczenia społecznego według województw.

* stan na rok 2005.

Źródło: Raport MPiPS – Wykluczenie i integracja społeczna w Polsce. Ujęcie wskaźnikowe str. 106, Warszawa 2006.

Mapa nr 2 – Stopień wykluczenia społecznego w obszarze rynku pracy.

* stan na rok 2005.

Źródło: Raport MPiPS – Wykluczenie i integracja społeczna w Polsce. Ujęcie wskaźnikowe str. 112, Warszawa 2006.

III. Cele Programu

1. Cel główny

Celem głównym Programu jest minimalizowanie negatywnych zjawisk będących skutkami wykluczenia społecznego mieszkańców Gminy Węgliniec.

2. Cele szczegółowe

- a) Wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem.
- b) Ograniczenie zjawiska bezrobocia i jego skutków.
- c) Działalność profilaktyczna w zakresie patologii społecznych i ograniczenie ich skutków społecznych – alkoholizmu, narkomanii i przemocy.
- d) Wsparcie działań promujących prozdrowotny styl spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.
- e) Szeroko pojęta działalność integracyjna osób zagrożonych marginalizacją społeczną – niepełnosprawnych, starszych i chorych.

IV. Zadania Programu

1. Wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem:

- a) Wsparcie finansowe poprzez przyznawanie świadczeń rodzinnych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, zasiłków stałych, stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych, dodatków mieszkaniowych i innych form pomocy materialnej.
- b) Wsparcie udzielane w formie niepieniężnej, poprzez finansowanie obiadów dla dzieci, świadczeń usług opiekuńczych, udzielanie pomocy rzeczowej.
- c) Wsparcie psychologiczne i doradztwo zawodowe.
- d) Promowanie działań integracyjnych rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym ze środowiskiem lokalnym w formie zabaw, festynów, spotkań, itp.
- e) Inne działania wspierające, minimalizujące marginalizację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. Ograniczenie zjawiska bezrobocia i jego skutków.

- a) Kontynuacja współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Zgorzelcu i innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.
- b) Kontakt z lokalnymi pracodawcami i instytucjami.

- c) Monitorowanie lokalnego rynku pracy poprzez aktualizowanie wiedzy na temat wolnych miejsc pracy, warunków zatrudnienia, pożądanych kwalifikacji, itp.
- d) Podejmowanie działań informacyjnych w zakresie zapotrzebowania lokalnego rynku pracy.
- e) Kierowanie osób bezrobotnych do robót publicznych i prac interwencyjnych.
- f) Motywowanie osób bezrobotnych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych.
- g) Zapobieganie zjawisku wyuczonej bezradności poprzez stały kontakt z osobami bezrobotnymi w celu monitorowania ich sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, społecznej itp.

3. Działalność profilaktyczna w zakresie patologii społecznych i ograniczenie ich skutków społecznych – alkoholizmu, narkomanii i przemocy.

- a) Współpraca z jednostkami i instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania patologii społecznych, w tym z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i z Zespołem do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- b) Promowanie postaw i działań prozdrowotnych.
- c) Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej osobom dotkniętym problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy, w tym szczególnie osobom współuzależnionym i doświadczającym przemocy domowej i rówieśniczej.
- d) Udział w kampaniach ogólnopolskich i lokalnych oraz akcjach, spotkaniach i innych przedsięwzięciach na rzecz przeciwdziałania zachowaniom aspołecznym.
- e) Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- f) Dystrybucja materiałów edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.
- g) Ograniczenie występowania skali zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży poprzez działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.
- h) Przeciwdziałanie zachowaniom przemocowym, w tym szczególnie przemocy psychicznej wobec osób niepełnosprawnych, starszych i chorych.

4. Wsparcie działań promujących prozdrowotny styl spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

- a) Promowanie postaw i działalności prozdrowotnych, wolnych od uzależnień.
- b) Współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Węglińcu oraz innymi jednostkami i instytucjami działającymi na rzecz atrakcyjnego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży – świetlice, kółka zainteresowań, zajęcia sportowe, itp.
- c) Wdrażanie pozytywnych wzorców zachowań wśród dzieci i młodzieży.

- d) Organizacja czasu wolnego, w szczególności w okresie ferii zimowych i wakacji.
- e) Rozwój działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie poszanowania zdrowia i życia.

5. Szeroko pojęta działalność integracyjna osób zagrożonych marginalizacją społeczną – niepełnosprawnych, starszych i chorych.

- a) Współpraca z jednostkami i instytucjami działającymi na rzecz wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- b) Udział w imprezach, festynach, spotkaniach integracyjnych mieszkańców Gminy Węgliniec.
- c) Podejmowanie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w zakresie potrzeb ludzi niepełnosprawnych, chorych i starszych.
- d) Promowanie wolontariatu w zakresie działań pomocowych osobom niepełnosprawnym, chorym i starszym.
- e) Współpraca z Gminną Radą Seniorów w zakresie działań podejmowanych na rzecz osób starszych.
- f) Wspieranie innych działań integracyjnych skierowanych do osób zagrożonych marginalizacją społeczną.

V. Realizatorzy Programu

Realizacja założeń Programu jest działaniem podejmowanym przy udziale następujących służb i instytucji:

1. Urzędu Gminy i Miasta Węgliniec.
2. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.
3. Innych instytucji realizujących pośrednio założenia Programu i współpracujących przy ich realizacji.

VI. Termin realizacji Programu

Program jest kontynuacją założeń „Programu w Zakresie Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na Terenie Gminy Węgliniec”. Wdrażanie założeń niniejszego Programu rozpocznie się niezwłocznie po jego uchwaleniu przez Radę Miejską Węglińca i będzie kontynuowane do końca 2018 roku.

VII. Źródła finansowania Programu.

Program finansowany będzie ze środków własnych Gminy i Miasta Węgliniec pochodzących z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.